

॥ ઓં શ્રીપરમાત્મને નમઃ ॥

॥ અથ પચ્ચમોઽધ્યાયઃ ॥

॥ કર્મસંન્યાસ યોગઃ ॥

અર્જુન ઉવાચ

સંન્યાસં કર્મણાં કૃષ્ણ પુનર્યોગં ચ શંસસિ ।

યચ્છ્રેય એતયોરેકં તન્મે બ્રૂહિ સુનિશ્ચિતમ્ ॥ ૫-૧॥

શ્રીભગવાનુવાચ

સંન્યાસઃ કર્મયોગશ્ચ નિઃશ્રેયસકરાવુભૌ ।

તયોસ્તુ કર્મસંન્યાસાત્ કર્મયોગો વિશિષ્યતે ॥ ૫-૨॥

જ્ઞેયઃ સ નિત્યસંન્યાસી યો ન દ્રેષ્ટિ ન કાંક્ષતિ

નિર્દ્વંદ્વો હિ મહાબાહો સુખં બંધાત્પ્રમુચ્યતે ॥ ૫-૩॥

સાડ્બ્યયોગૌ પૃથગ્બાલાઃ પ્રવદન્તિ ન પણ્ડિતાઃ ।

એકમધ્યાસ્થિતઃ સમ્યક્ ઉભયોર્વિન્દતે ફલમ્ ॥ ૫-૪॥

યત્સાડ્બ્યૈઃ પ્રાપ્યતે સ્થાનં તદ્યોગૈરપિ ગમ્યતે ।

એકં સાડ્બ્યં ચ યોગં ચ યઃ પશ્યતિ સ પશ્યતિ ॥ ૫-૫॥

સંન્યાસસ્તુ મહાબાહો દુઃખમાપ્તુમયોગતઃ ।

યોગયુક્તો મુનિર્બ્રહ્મ નચિરેણાધિગચ્છતિ ॥ ૫-૬॥

યોગયુક્તો વિશુદ્ધાત્મા વિજિતાત્મા જિતેન્દ્રિયઃ ।

સર્વભૂતાત્મભૂતાત્મા કુર્વન્નપિ ન લિપ્યતે ॥ ૫-૭॥

નૈવ કિંચિત્કરોમીતિ યુક્તો મન્યેત તત્ત્વવિત્ ।

પશ્યન્ શૃણ્વન્ સ્પૃશન્ જિઘ્રન્ અશ્નન્ ગચ્છન્ સ્વપન્ શ્વસન્ ॥ ૫-૮ ॥

પ્રલપન્ વિસૃજન્ ગૃહ્ણન્ ઉન્મિષન્ નિમિષન્નપિ ।

ઈન્દ્રિયાણીન્દ્રિયાર્થેષુ વર્તન્ત ઈતિ ધારયન્ ॥ ૫-૯ ॥

બ્રહ્મણ્યાધાય કર્માણિ સજ્ઞં ત્યક્ત્વા કરોતિ યઃ ।

લિપ્યતે ન સ પાપેન પદ્મપત્રમિવામ્ભસા ॥ ૫-૧૦ ॥

કાયેન મનસા બુદ્ધ્યા કેવલૈરિન્દ્રિયૈરપિ ।

યોગિનઃ કર્મ કુર્વન્તિ સજ્ઞં ત્યક્ત્વાઽઽત્મશુદ્ધયે ॥ ૫-૧૧ ॥

યુક્તઃકર્મફલં ત્યક્ત્વા શાન્તિમાપ્નોતિ નૈષ્ઠિકીમ્ ।

અયુક્તઃ કામકારેણ ફલે સક્તો નિબધ્યતે ॥ ૫-૧૨ ॥

સર્વકર્માણિ મનસા સંન્યસ્યાસ્તે સુખં વશી ।

નવદ્વારે પુરે દેહી નૈવ કુર્વન્ન કારયન્ ॥ ૫-૧૩ ॥

ન કર્તૃત્વં ન કર્માણિ લોકસ્ય સૃજતિ પ્રભુઃ ।

ન કર્મફલસંયોગં સ્વભાવસ્તુ પ્રવર્તતે ॥ ૫-૧૪ ॥

નાદતે કસ્યચિત્પાપં ન ચૈવ સુકૃતં વિભુઃ ।

અજ્ઞાનેનાવૃતં જ્ઞાનં તેન મુદ્ધન્તિ જન્તવઃ ॥ ૫-૧૫ ॥

જ્ઞાનેન તુ તદજ્ઞાનં યેષાં નાશિતમાત્મનઃ ।

તેષામાદિત્યવજ્ઞાનં પ્રકાશયતિ તત્પરમ્ ॥ ૫-૧૬ ॥

તદ્બુદ્ધયસ્તદાત્માનઃ તન્નિષ્ઠાસ્તત્પરાયણાઃ ।
ગચ્છન્ત્યપુનરાવૃત્તિં જ્ઞાનનિર્ધૂતકલ્મષાઃ ॥ ૫-૧૭॥

વિદ્યાવિનયસમ્પન્ને બ્રાહ્મણે ગવિ હસ્તિનિ ।
શુનિ ચૈવ શ્વપાકે ચ પણ્ડિતાઃ સમદર્શિનઃ ॥ ૫-૧૮॥

ઈહૈવ તૈર્જિતઃ સર્ગઃ યેષાં સામ્યે સ્થિતં મનઃ ।
નિર્દોષં હિ સમં બ્રહ્મ તસ્માદ્ બ્રહ્મણિ તે સ્થિતાઃ ॥ ૫-૧૯॥

ન પ્રહૃષ્યેત્પ્રિયં પ્રાપ્ય નોદ્વિજેત્પ્રાપ્ય ચાપ્રિયમ્ ।
સ્થિરબુદ્ધિરસમ્મૂઢઃ બ્રહ્મવિત્ બ્રહ્મણિ સ્થિતઃ ॥ ૫-૨૦॥

બાહ્યસ્પર્શેષ્વસકતાત્મા વિન્દત્યાત્મનિ ચત્સુખમ્ ।
સ બ્રહ્મયોગયુક્તાત્મા સુખમક્ષયમશ્નુતે ॥ ૫-૨૧॥

યે હિ સંસ્પર્શજા ભોગાઃ દુઃખયોનય એવ તે ।
આધન્તવન્તઃ કૌન્તેય ન તેષુ રમતે બુધઃ ॥ ૫-૨૨॥

શકનોતીહૈવ યઃ સોદું પ્રાકશરીરવિમોક્ષણાત્ ।
કામક્રોધોદ્ભવં વેગં સ યુક્તઃ સ સુખી નરઃ ॥ ૫-૨૩॥

યોન્તઃસુખોડન્તરામઃ તથાન્તર્જ્યોતિરેવ યઃ ।
સ યોગી બ્રહ્મ નિર્વાણં બ્રહ્મભૂતોધિગચ્છતિ ॥ ૫-૨૪॥

લભન્તે બ્રહ્મનિર્વાણં ઋષયઃ ક્ષીણકલ્મષાઃ ।
છિન્નદ્વૈધા યતાત્માનઃ સર્વભૂતહિતે રતાઃ ॥ ૫-૨૫॥

કામક્રોધવિયુક્તાનાં ચતીનાં ચતચેતસામ્ ।
અભિતો બ્રહ્મનિર્વાણં વર્તતે વિદિતાત્મનામ્ ॥ ૫-૨૬॥

સ્પર્શાન્કૃત્વા બહિર્બાહ્યાન્ ચક્ષુશ્ચૈવાન્તરે ભ્રુવોઃ ।
પ્રાણાપાનૌ સમૌ કૃત્વા નાસાભ્યન્તરચારિણૌ ॥ ૫-૨૭॥

ચતેન્દ્રિયમનોબુદ્ધિઃ મુનિર્મોક્ષપરાચારઃ ।
વિગતેચ્છાભયક્રોધઃ ચઃ સદા મુક્ત એવ સઃ ॥ ૫-૨૮॥

ભોકતારં ચજ્ઞતપસાં સર્વલોકમહેશ્વરમ્ ।
સુહૃદં સર્વભૂતાનાં જ્ઞાત્વા માં શાન્તિમૃચ્છતિ ॥ ૫-૨૯॥

ૐ તત્સદિતિ શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતાસુ ઉપનિષત્સુ બ્રહ્મવિદ્યાયાં યોગશાસ્ત્રે
શ્રીકૃષ્ણાર્જુનસંવાદે કર્મસંન્યાસયોગો નામ પન્નમોડધ્યાયઃ ॥ ૫॥

With Blessings from:

Sri. Sri. Sugunendra Theertha Swamiji, Puthige Mutt, Udupi, India

Sri Krishna Vrundavana, NJ, USA

<http://krishnavrunda.org/>